

Krásná Lípa

Kraj: Ústecký

Správní obvod: Rumburk

Nadmořská výška: 426 m n. m.

Počet obyvatel: 3 351

Adresa URL: www.krasnalipa.cz

Okres: Děčín

GPS souřadnice: 50.913033N, 14.509988E

První pís. zmínka: 1361 (663 let)

PSČ: 407 46

Okolí a příroda Krásná Lípa

Několik zajímavých odkazů

České Švýcarsko, <http://www.ceskesvycarsko.cz>

Národní park České Švýcarsko, <http://www.npcs.cz>

Klub českých turistů Krásná Lípa, <http://www.kctkrasnalipa.cz>

Lužické hory, <http://www.luzicke-hory.cz>

Köglerova naučná stezka

Naučnou stezku (jednu z nejstarších v Čechách) navrhl a zrealizoval ve třicátých letech minulého století krásnolipský rodák Rudolf Kögler, ale po druhé světové válce bohužel zanikla. Obnovit se ji podařilo až městu Krásná Lípa v roce 2006. Na její trase byly obnoveny a opraveny kapličky, křížky, schody, cesty i studánky. Nově postaveny byly informační tabule, exponáty, altánky a posezení a celkové rekonstrukce se dočkala i geologická mapa v Zahradách. Cestu lze zahájit prohlídkou zrekonstruovaného městského parku v Krásné Lípě. Trasa stezky poté pokračuje na Maškův vrch, vrchol blízké Kamenné Horky, odkud se nabízí pěkné rozhledy do Šluknovského výběžku a Českého Švýcarska. Z Kamenné horky stezka pokračuje k bývalým vápencovým lomům u Doubice, sleduje tzv. Lužický zlom do Kyjova a pokračuje přes Vlčí Horu a Zahrady zpět do Krásné Lípy. Celá stezka je doplněna čtyřiceti různými stanovišti, na kterých si lze vyzkoušet např. hru na xylofon, prohlédnout si kopii milíře, ve kterém se "vypalovalo" dřevěné uhlí, nebo unikátní geologickou mapu v Zahradách, či se dozvědět mnoho zajímavých informací o zdejší krajině, architektuře a její historii. Trasu stezky lze rozdělit na několik etap a absolvovat ji tak i s dětmi např. během dvou nebo více dnů. V krásnolipském informačním středisku na Křínickém náměstí jsou v prodeji např. český i německý průvodce po stezce a také její podrobná mapa.

Vyhlídka u Kamenné Horky

Stojí zato se zde na chvíli zastavit a jen se dívat, zapomeňte na starosti a nechte se unášet zdejšími klidem a úžasným pohledem do krajiny. Pokud zatoužíte více než jen se dívat, pohlédněte na informační tabuli, která Vás zasvěťte do geologie Šluknovského výběžku a pokud vyrazíte dál po Köglerově stezce, nabízíme malou ochutnávku z toho, co Vás po dalších pár metrech čeká... Příjemná procházka lesem k tabulím, kde se dozvíte jak se v minulosti les měnil v zemědělská políčka. U dalšího zastavení Vás čekají pro změnu řemesla, na vlastní oči uvidíte milíř v kterém se vyrábělo dřevěné uhlí nebo stromový xylofon na kterém si vlastnoručně můžete ověřit, že dřevo

nemá jen barvu, tvrdost a vůni, ale také zvuk. Půjdete-li ještě kousek, čeká Vás toho opravdu hodně. Dozvíte se něco o těžbě vápence, uvidíte starý lom - dnes přírodní rezervaci a seznámíte se se zdejšími zvířátky a kytičkami... Tak příjemnou cestu.

Prameny Křinice

V lese mezi Studánkou a Krásnou Lípou pramení říčka Křinice. V roce 1907 při příležitosti výletu "Přátel hor" byly oficiálně upravené prameny předány veřejnosti. Krásnolipským Horským spolkem turistů pro nejsevernější Čechy byla upravena cesta a značení. V poválečných letech vše chátralo a bylo postupně zničeno. Až v roce 1990, po letech brigád krásnolipských turistů a příznivců turistiky, byly prameny a jejich okolí upraveny.

Široký vrch (Karlova výšina)

Pod vrcholem na červené značce obnovená turistická vyhlídka KČT Krásná Lípa z roku 1997 nabízí nádherný panoramatický výhled do Českého Švýcarska, na vrcholy Českého středohoří i Lužických hor. Dobře přístupné z rozcestí pod Karlovou výšinou.

Krásný Buk

Zřícenina hradu z pol. 13. stol. V roce 1319 Jindřich z Lipé směnil s Janem Lucemburským i Krásný Buk, který se však záhy dostal do majetku Vartenberků. Jejich nájezdy do Lužice byly záminkou odvetného tažení vojsk šestiměstí, která roku 1339 Krásný Buk dobyla. Hrad pak zanikl. Přístupová cesta vedla z plošiny na severu několikerymi valy přes kruhový příkop na pahorek, kde stával dřevěný palác s věží, jejíž zděný spodek se dosud zachoval. Na červené značce (u turistického rozcestníku) byl u příležitosti korunovace císaře Josefa II. vysazen památný dub. Hrad dal jméno krásnolipské městské části. Obecní kašna z roku 1823 poskytne průchozímu celoroční osvěžení. Na místním hřbitově je pohřben předseda Horského spolku pro nejsevernější Čechy MUDr. Johann Hille, a v hrobce rodiny Zweigeltů je pochován hudební skladatel August Stradal.

Sněžná

Sněžná byla vsí založenou na vrchnostenské půdě. Pro tyto vsi je typická přirozeně rozptýlená zástavba s malou výměrou zemědělských pozemků. Zdejší obyvatelé se živili především prací na poli a v lese nebo nádenictvím. Mnozí provozovali řemesla a pracovali „podomácku“. Podomní a povozní obchodníci pak výrobky prodávali ve městech. Zdejší domy obvykle nebyly velké zemědělské statky. Obyvatelům pro život stačila část přízemní a půda. Typický dům obsahoval obytnou světnici, předsíň, chlév v zadní části a komoru.

V současné době převážně rekreační využití. Ve Sněžné můžete navštívit kdysi poutní místo, zdaleka viditelný pozdně barokní kostel panny Marie sněžné z roku 1732, zařízení kostela pochází z 19. stol. U silnice stojí barokní kaple z 18. stol. Za vidění stojí i arboretum pana Fritscheho.

Vlčí Hora

Název Vlčí Hora je odvozen od jména kopce na jehož úpatí obec leží. Podobně jako v případě okolních obcí byl rozvoj Vlčí Hory spojen s textilním průmyslem. K Vlčí Hoře se váže legenda o loupežníkovi Raschauerovi, který zde měl svůj dům. Raschauer se brzy stal postrachem celého okolí, ač spáchal řadu ukrutných zločinů, nedařilo se ho dopadnout. Mezi lidmi kolovali zvěsti, že měl červenou

vestu, díky které se mohl stát neviditelným. Dopaden byl teprve Istí. Souzen a popraven byl v roce 1740 v Lipové.

V obci Vlčí Hora najdete českou společnost Nobilis Tilia, která se od roku 1994 zabývá vývojem, výrobou a prodejem čisté přírodní léčebné i péstící aromaterapeutické kosmetiky.

Dalším zajímavým místem je jen pár kroků odsud vzdálená Kaple Panny Marie Karmelské, která byla v letech 2008 až 2010 kompletně opravena. Kaple tak postupně dostala novou střechu, přední věž, okna, vstupní dveře, balkon, novou elektroinstalaci, vnitřní omítky a opraveny byly i stropy. Zvláštní kapitolou pak bylo vnitřní vybavení. Veškeré původní, ač často silně poškozeno, bylo opraveno a vráceno na místo. Dostalo pouze modernější barevný odstín, který koresponduje s novou vnitřní výmalbou. Moderní jsou i nová svítidla. Důkladně byl opraven i oltář. Kaple v současnosti slouží lidem, např. prostřednictvím koncertů, svateb a dalších...

Vlčí Hora – rozhledna

Rozhledna, kterou spravuje KČT Krásná Lípa (www.kctkrasnalipa.cz) se nachází cca 5 km od Krásné Lípy na čedičovém lesním vrchu v CHKO Labské pískovce. Otevřena byla 19. 5. 1889, původní výška 12 m, v současnosti 19 m. Na vyhlídkovou zasklenou plošinu vede 64 schodů. Krásný kruhový výhled na Lužické hory, Krušné hory, Labské pískovce, NP České Švýcarsko a NP Saské Švýcarsko. Za velmi dobré viditelnosti je vidět i část Jizerských hor a Krkonoš.

Vrch je vulkanického původu z období třetihor. Zajímavostí je sloupcovitý čedič, který díky tomu, že obsahuje magnetovec, odchyluje střelku kompasu až o 40 stupňů od správného směru. Na severních svazích se hojně vyskytuje chráněná měsícnice vytrvalá. Pod východním svahem je studánka Veronika. Pokud jste na Vlčí Horu nešli kolem Verunčiny studánky, určitě si její návštěvu nenechte ujít, budete-li pokračovat dále po Köglerově stezce dostanete se do obce Zahrady, kde Vás čeká několik příjemných pohledů na Lužické hory, především si nenechte ujít geologickou mapu na zahrádce domu, kde žil v letech 1930 – 1945 Rudolf Kögler.

Kyjov

Kyjov leží na hranici dnešního Národního parku České Švýcarsko a byl již v dobách rozmachu turismu ideálním výchozím místem pro výlety do skalnatých pískovcových oblastí.

Protáhlá ves (364 m) při říčce Křinici. Výklad názvu obce spojován buď s pastevectvím skotu nebo s označením přístřešku – kavny- sloužícího při těžbě hornin či nerostů v okolí. Již r. 1884 se tu ustavil Horský spolek pro Kyjovské údolí, který zpřístupňoval zajímavé skalní útvary a budoval vyhlídky. V obci najdete dřevěné lidové stavby. V Kyjově je možnost koupání v přehradní nádrži.

Kyjovským údolím se nazývá část kaňonu říčky Křinice v křídových kvádrových pískovcích. Táhne se od Kyjova na SZ k Turistickému mostu, odtud pokračuje k západu až po most při ústí Brtnického a Bílého potoka, kde bývala zaniklá osada Zadní Doubice. V minulosti lidé Křinici využívali hlavně k plavení dříví a k pohonu několika mlýnů a pil. Přítomnost tří středověkých hradek (Kyjovský, Brtnický a Vlčí) napovídá, že blízko snad vedly dávné obchodní stezky. Hrad Hohnstein dnes v SRN – kdysi jako majetek Berků z Dubé patřil k Čechům. Údolí je východištěm do mnoha roklí, v kterých se nachází bizarní skalní útvary i lezecké věže. Říčka Křinice poskytuje útočiště různým živočichům, např. pstruh obecný, losos obecný, vranka obecná nebo mihule

potoční. Ze savců je to vydra říční nebo rejsek vodní. Z ptáků zde můžeme spatřit ledňáčka říčního, skorce vodního, konipasa horského, vzácně čápa černého.

Jeskyně víl

Skalní převis a podzemní prostory na stráni na pravém břehu Křinice v Kyjovském údolí. Při dobrých klimatických podmínkách v zimním období ledové útvary.

Kyjovská skalní stezka

Souběžně s údolní silnicí, která byla vybudována Horským spolkem v letech 1905-1906, vede po skalách 1,7 km dlouhá turistická stezka, kterou zřídila Kyjovská sekce Horského spolku pro nejsevernější Čechy. V letech 1991-1998 byla Klubem Českých turistů Krásná Lípa kompletně zrekonstruována. Trasa vede po žluté a je vedena společně s Köglerovou stezkou skalnatým terénem, s množstvím krásných vyhlídek na bizarní skalní útvary, což připomínají i jejich názvy: Pekelná brána, Kočka a Pes, Skalní Bratři, Lví doupě, Obří hlava, Praporek, Vikingská loď apod.

Brtnické ledopády

Hlavně v oblasti Velkého a Malého Vlčího potoka a oblasti Štenberka a Brtníků.

Větrný mlýn Světlík (vrchol 500 m. n. m.)

Je jedním z největších dochovaných větrných mlýnů v České republice. Je jediným mlýnem holandského typu s dochovaným technickým vybavením v Čechách. Mohutná stavba mlýna a zejména jeho pětistá vrtule jsou unikátní jak co do charakteru, tak velikosti. Je zároveň technickou a kulturní památkou zapsanou v seznamu památek. Větrný mlýn Světlík se nachází na plochem hřebetu zhruba uprostřed trojúhelníku tvořeného Varnsdorfem, Krásnou Lípou (4 km jihovýchodně z Křinického náměstí) a Jiřetínem pod Jedlovou, na břehu stejnojmenného rybníka, který je významnou ptačí rezervací.

Dýmník (vrchol 516 m)

Dýmník je poměrně plochý a z větší části zalesněný vrch asi 3 km severně od Krásné Lípy. Jeho podloží tvoří žula, kterou v mladších třetihorách prorazil čedič, tvořící dnes poměrně strmou vrcholovou kupu. Členové místní sekce Horského spolku pro nejsevernější Čechy se rozhodli upravit na Dýmníku výletní místo s vyhlídkovou věží, která pak byla 27. září 1896 slavnostně otevřena. Po 2. světové válce byla rozhledna volně přístupná a pomalu chátrala, až nakonec musela být pro veřejnost uzavřena. Dnes je věž majetkem Lesů ČR, které ji v roce 2008 znovu opravily a poté ji pronajaly krásnolipskému KČT (www.kctkrasnalipa.cz), který věž zpřístupnil turistům.

Osada Doubice

Vhodné místo k rekreaci. Ze všech stran chráněná hlubokými lesy. Nová Doubice splývá se starým sídlem slovanského původu. Vznikla parcelací šlechtického statku asi v 18. stol. K roku 1457 je zmínka o jedné z prvních sklářských hnutí u nás. Klasický kostel Nanebevzetí p. Marie z let 1811 - 1814. Budova býv. fary z r. 1814. Jde o typický a velmi pěkný dům s podstávkou se zděnou částí přízemí. Na území obce 1,5 km na J vrch Spravedlnost (Soudní vrch, Šibeniční vrch), s čedičovými sloupky. Na SV svahu Vápenný vrch. Na vrcholu zhotovená KČT Krásná Lípa turistická vyhlídka (1998).

Brtnické ledopády

V zimním období za příznivých sněhových i teplotních podmínek se na mnoha místech Českosaského Švýcarska vytváří větší i menší ledopády. Asi nejznámější je možné vidět jižně od Brtníků mezi Brtnickým potokem, Křinicí a Malým Vlčím potokem. Impozantní je Velký sloup, barevná Opona nebo různobarevné ledopády na stěně nad Brtnickým potokem u ústí Stürmerova dolu.

MĚSTSKÝ PARK

Krásná Lípa byla v době největšího rozkvětu charakteristická parkovými úpravami. O vlastním vzniku krásnolipského městského parku však není z dostupných pramenů příliš mnoho známo. Byl založen v letech 1888/89 původně jako soukromý park obklopující hrobku (mausoleum) rodiny Carla Dittricha, která byla postavena také v této době. Současná, přírodně-krajinářská podoba a rozloha celé úpravy pochází z pozdějších let. Po druhé světové válce začal park postupně pustnout a změnil se v neudržovaný les. Po desetiletí se šířily nálety, zarůstaly původní palouky i cesty a potlačily méně agresivní dřeviny a byliny. Novodobá sadovnická rekonstrukce, uskutečněná v letech 2004 - 2006, rozděluje původní park na dvě na sebe navazující části: na vlastní městský park a na lesopark. V obou částech byly odstraněny četné nevhodné nálety dřevin a přednostně obnovené chybějící keřové patro. Celkově bylo vysázeno 540 stromů a 22 989 keřů. Sortiment dřevin se v obou částech rozšířil o více než 300 nových druhů a odrůd.

Městský park navazuje bezprostředně na město a jeho hřbitov a za jeho ústředním paloukem přechází v lesopark. Je plynulou součástí zeleně města. Vedle domácích druhů rostlin, které tvoří kostru celé úpravy, se uplatňují i cizokrajné dřeviny případně byliny. Často totiž snášejí umělé, někdy méně nepříznivé městské stanovištní podmínky mnohem lépe, než některé druhy domácího původu. Navíc zpestřují sortiment a tím i estetickou kvalitu městského parku, který by měl být i živou botanickou učebnicí o naší domácí a cizí květeně.

Lesopark se řadí mezi lesy účelové, jejichž význam nespočívá v produkci dřeva, ale v jiných, pro společnost významných funkcích. Vyžaduje proto zvláštní způsob hospodaření. V našem případě plní funkci rekreační, a to ve volnější, původní přírodě bližší podobě. Vznikl ze zadní části původního městského parku. Je, až na několik málo výjimek, tvořen pouze našimi domácími, původními rostlinami. Většina nevhodných dřevin byla odstraněna a uvolněn prostor zejména pro domácí dřeviny (hlavně keře) a byliny. Dnes tato úprava tvoří dnes s přiléhajícím původním městským parkem jeden celek o rozloze 10,6 ha.

Naučná stezka začíná svými prvními zastaveními právě zde, v městském parku a lesoparku.

Rybník „Oko“

Voda představuje v parcích a zahradách významný prvek nejen z ekologického, ale i z estetického hlediska.

Vodní plochy, toky případně kaskády a vodopády dokáží příjemně oživit dané scénérie.

Významné je zrcadlení okolních předmětů a rostlin na vodní hladině. Často pak dochází k znásobení barevných a tvarových efektů v jejím okolí. V takovém případě není přílišný pohyb hladiny žádoucí. Rybník „Oko“ tento požadavek svou chráněnou polohou velmi dobře splňuje. Větrům jemné a rovnoměrné zčeření jeho hladiny přispívá občas k oživení celého okolí. U této malé vodní plochy, která je navíc ještě zmenšená ostrůvkem, není efekt zrcadlení příliš rozsáhlý. Proto je hladina pohledově zpřístupněna odpočívadlem umístěným do její bezprostřední blízkosti.

Původní porosty, převážně domácích dřevin, se rozkládají v pozadí nad rybníkem, nalevo na stráni

pod hřbitovem a na ostrůvku. Z nových výsadeb je při pohledu z odpočívadla na levém břehu např. břestovec západní (*Celtis occidentalis*) domovem v Kanadě a Severní Americe, kde roste často podél řek od nížin až do hor. Dále smrk Brewerův (*Picea breweriana*) původem z Oregonu a sev. Kalifornie a několik metrů dozadu přímo u břehu rybníka červený javor dlanitolistý (*Acer palmatum* 'Atropurpureum'), jehož původní druh pochází z Japonska a Koreje. Na pravém břehu byla vysázena např. známá vrba smuteční (*Salix x sepulcralis* 'Tristis'). Na vlastním ostrůvku vynikají starší exempláře jedlovce kanadského (*Tsuga canadensis*) původem ze Severní Ameriky a nové výsadby převislé odrůdy naší domácí olše šedé (*Alnus incana* 'Pendula'), kontrastně bělopestře porosty vrby prostřední (*Salix x integra* 'Hakuro-Nishiki'), žlutokvěté odrůdy čilimníku raného (*Cytisus x praecox*) a další. Za odpočívadlem zajišťuje klid a určitou intimitu široký pás nižších i vyšších kvetoucích keřů kde hned v předním rohu roste např. bíle kvetoucí hroznovec hroznatý (*Exochorda racemosa*), který pochází z Číny a před porostem žlutě kvetoucí mochny křovité (*Potentilla fruticosa*) se nachází Watererova stěsnaněji rostoucí odrůda naší domácí borovice lesní (*Pinus sylvestris* 'Watereri').

Rhododendronová vyhlídka

Průhledy se uplatňují hlavně ve větších parcích a zahradách. Zorné pole průhledu je vymezeno dvěma bočními kulisami, jejichž estetickým smyslem je soustředění zájmu diváka do určitých míst případně na určitý objekt. Průhledy upravují také hloubku daného prostoru a mohou také spojovat jednotlivá tématická území. Při umístění světlých prvků, hlavně dřevin na ukončení průhledu a vyřešení kulisových výsadeb v popředí, tj. v blízkosti stanoviště pozorovatele, temnějšími dřevinami, získáme podobně jako v malířství prohloubení perspektivy. To znamená, že objekty (v našem případě dřeviny) umístěné na konci průhledu se nám jeví vzdálenější, než ve skutečnosti jsou. Průhled pak působí jako obraz zářmovaný postranními kulisami dřevin.

Náš průhled od rhododendronového odpočívadla po louce směrem dolů je po svých stranách lemovaný temněji zelenými kulisami vzrostlých stromů, převážně smrků a temně zeleně olistěnými stálezelenými rhododendrony. Po pravé straně decentně oživuje tyto temné porosty světlejší jinan dvoulačný (*Ginkgo biloba* - žijící fosilní dřevina, jejíž příbuzenstvo rostlo v Evropě již před 30 miliony let). Průhled ukončují nedávno vysázené světle působící dřeviny, hlavně dvě smuteční vrby (*Salix x sepulcralis* 'Tristis') lemuující v pozadí stojící metasekvoji čínskou (*Metasequoia glyptostroboides* - byla poprvé objevena v Číně teprve v r. 1941). V popředí byly vysázeny tři exempláře na podzim svítivě červeně barvící tupely lesní (*Nyssa sylvatica* - pochází z východních oblastí Severní Ameriky, kde roste nejraději na vlhkých až močálovitých stanovištích). Tato celá skupina stromů je podsázená růžově červeně kvetoucím tavolníkem vrbolistým (*Spiraea salicifolia*).

Stromové i keřové kulisy oddělují po levé straně průhledu velké odpočívadlo s altánem, určené pro společenské akce (koncerty, různá vystoupení apod.). Tato část parku tvoří samostatný celek a nemá narušovat ucelený, poklidný průhled dolů. Trávníková plocha (louka) průhledu je ucelená a nenarušená žádnými výsadbami dřevin.

Lesopark

Lesoparky patří do kategorie lesů rekreačních. Často jsou zastoupené i lesy příměstskými. Mají zvláštní způsob hospodaření. Jejich význam nespočívá v produkci dřeva, ale v první řadě plní právě funkci rekreační, naučnou, ale i estetickou a biologicky hygienickou. Najdeme v nich řádně vybudované přírodní, štětované cesty, lavičky, případně vhodná odpočívadla.

Krásnolipský lesopark vznikl ze zadní části původního městského parku, na který nenásilně a plynule

navazuje. Jeho plocha se rozkládá za ústředním paloukem a nad rybníčkem „Oko“. Je poněkud vzdálenější od města a ve svém horním úseku, ve kterém se právě nacházíme, sousedí bezprostředně s volnou i kulturní zemědělskou krajinou. Tato plocha byla značně zanedbaná nálety, hlavně olšemi a jasaný. Citlivě provedené probírky snad umožní vznik přirozeného keřového patra, které zde úplně chybělo, a s ním se snad doplní i patro bylinné. Z nežádoucích náletů keřů byl odstraněn zejména bez černý, z bylin hlavně porosty kopřiv, bršlice, peřouru apod. Z dřevin zde nacházíme hlavně domácí druhy. Výjimku tvoří několik urostlých a statných exemplářů červenolistého buku lesního, javoru stříbrného, dubu bahenního, sloupovitého dubu letního a jedlovce kanadského. Rostou v dolní části lesoparku. Jedná se o pozoruhodné zbytky původní parkové úpravy, které ráz lesoparku nikterak nenarušují. V podstatě se jedná o smíšený les, v dolní části s prvky lužní květeny a zde nahoře s prvky bučiny případně dubiny.

V tomto horním úseku nacházíme z původních porostů hlavně smrk ztepilý (*Picea abies*), z javoru babyku (*Acer campestre*), javor mléčný (*Acer platanooides*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*), olši lepkavou (*Alnus glutinosa*), břízu bělokorou (*Betula verrucosa*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), dub letní (*Quercus robur*), jívu (*Salix caprea*), jeřáb obecný (*Sorbus aucuparia*) a další. Často se jedná o statné jedince. Najdeme zde i některé nové doplňkové výsadby např. jedle bělokoré (*Abies alba*), modřínu evropského (*Larix decidua*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), tis červeného (*Taxus baccata*), dubu zimního (*Quercus petraea*), břeku (*Sorbus torminalis*) a dalších. Chybějící keřové patro bylo citlivě doplněné např. lískou obecnou (*Corylus avellana*), lýkocem (*Daphne mezereum*), břečtanem (*Hedera helix*), růží převislou (*Rosa pendulina*), bezem hroznatým (*Sambucus racemosa*), kalinou obecnou (*Viburnum opulus*) a dalšími druhy. Bylinné patro zastupuje pěkný porost kuklíku potočního (*Geum rivale*), kokoříku přeslenatého (*Polygonatum verticillatum*), pstročku dvoulístého (*Majanthemum bifolium*) aj. Po prosvětlení nevhodných stromových porostů se zde jistě rozšíří další vhodné byliny.

